

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้โลก “ไร้พรมแดน” และกระแสผลักดันต่าง ๆ ทำให้ไทยต้องแข่งขันกับนานาประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดได้อย่างมั่นคง และมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกบนฐานแห่งความเป็นไทย ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” โดยเห็นว่า “คนเป็นทั้งเหตุปัจจัย และผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ” ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่เกิดขึ้นในหลายประเทศ ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าไปได้ด้วยดี ด้วยประชากรที่มีคุณภาพ การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และฉบับที่ 9 จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลาง หรือจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา โดยมุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ทั้งนี้โดยคาดหวังว่า เมื่อคนเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกายและจิตใจ จะเป็นพื้นฐานสร้างพลังครอบครัว ชุมชนและสังคม ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมอย่างมีสันติ รวมทั้งสันติกับสิ่งแวดล้อมกับนานาประเทศในโลก

ระบบการศึกษาในยุคปัจจุบัน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกคนจะต้องให้ความสำคัญและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้เป็นรูปธรรม เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน โดยมีจุดเน้นคุณลักษณะ 3 ประการ คือ การเป็นคนดี มีความสามารถและมีความสุข ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการจะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลดังกล่าวมากที่สุด คือ ครู ดังนั้นจึงมีมาตรฐานเกี่ยวกับครูซึ่งระบุไว้ว่า ครูต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอันจะเกิดแก่เยาวชนของชาติที่จะเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและศักยภาพของชาติในอนาคตต่อไป

วิทยาลัยการอาชีพพานทอง สังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทและภารกิจในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพิ่มศักยภาพ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นตรงตามหลักการที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9

ด้วยเหตุนี้ผู้สำรวจจึงทำการสำรวจความต้องการศึกษาต่อในระดับปวช. ของนักเรียน - นักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพพานทอง เพื่อนำผลการสำรวจไปศึกษาเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สถานประกอบการและตลาดแรงงาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

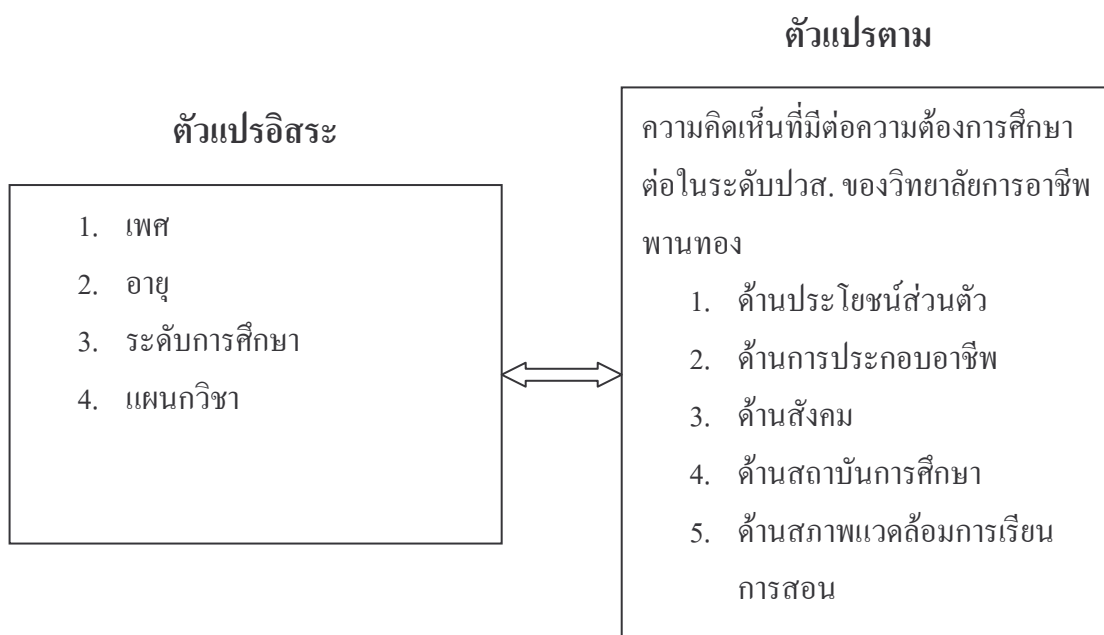
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน – นักศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพพานทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพพานทอง โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนกวิชา

ความสำคัญของการศึกษา

ผลจากการวิจัยนี้ นอกจากจะทราบถึงสถานภาพ ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพพานทองแล้ว วิทยาลัยการอาชีพพานทอง ยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนยิ่งขึ้น

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ ดำเนินการโดยมีกรอบแนวความคิดเรื่องความคิดเห็น ด้านส่วนตัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม ด้านสถาบันการศึกษา และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน ซึ่งน่าจะมีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพพานทอง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

คำถามในการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา แผนกวิชา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพพานทองหรือไม่
2. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพพานทองแต่ละด้านมีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษา ที่มีต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปวส. ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับ ปวส. แตกต่างกัน
2. นักศึกษา ที่มีต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปวส. ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับ ปวส. แตกต่างกัน
3. นักศึกษา ที่มีต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปวส. ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับ ปวส. แตกต่างกัน
4. นักศึกษา ที่มีต่อความต้องการศึกษาต่อในระดับปวส. ที่มีแผนกวิชาต่างกัน มีความต้องการศึกษาต่อระดับ ปวส. แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรกลุ่มที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน – นักศึกษา ระดับ ปวช.1-3 ที่กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยการอาชีพพานทอง จำนวน 220 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียน – นักศึกษา ระดับปวช. ที่กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยการอาชีพพานทอง ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของเกรจซีและมอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 303) ได้บุคลากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบง่าย

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระแบ่งออกเป็นดังนี้

2.1.1 เพศ

2.1.1.1 ชาย

2.1.1.2 หญิง

2.1.2 อายุ

2.1.2.1 15 – 16 ปี

2.1.2.2 17 – 18 ปี

2.1.2.3 19 – 20 ปี

2.1.2.4 21 ปีขึ้นไป

2.1.3 ระดับการศึกษา

2.1.3.1 ปวช.1

2.1.3.2 ปวช.2

2.1.3.3 ปวช.3

2.1.4 แผนกวิชา

2.1.4.1 ช่างยนต์

2.1.4.2 ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

2.1.4.3 พาณิชยการ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพพานทอง ในด้านต่อไปนี้

2.2.1 ด้านประโยชน์ส่วนตัว

2.2.2 ด้านการประกอบอาชีพ

2.2.3 ด้านสังคม

2.2.4 ด้านสถาบันการศึกษา

2.2.5 ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับ ปวช. วิทยาลัยการอาชีพ พานทอง หมายถึง ความคิดเห็นที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงความต้องการศึกษาต่อระดับ ปวส. แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

ด้านประโยชน์ส่วนตัว หมายถึง ความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านความรู้ ความสามารถต่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อน ๆ และสังคม เพื่อให้เป็นเกียรติและศักดิ์ศรีของวงศ์ตระกูล

ด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง ความต้องการที่จะนำความรู้ไปเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ได้แก่ การนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน การเลื่อนหรือเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ในการทำงาน และการเป็นคนสำคัญขององค์กร

ด้านสังคม หมายถึง ความต้องการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดี ความภาคภูมิใจ ความรู้สึกมีคุณค่า มีเกียรติได้รับการยกย่องเป็นที่ยอมรับของสังคม และการใช้ความรู้ความสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคม ต้องการเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคม

ด้านสถาบันการศึกษา หมายถึง ความมีชื่อเสียงของวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ การมีส่วนร่วมช่วยสร้างสรรค์ความเจริญทางด้านสังคม ความเป็นเลิศทางวิชาการ หลักสูตรตรงความต้องการของผู้เรียน ความรู้ความสามารถของคณาจารย์ ความคุ้นเคยกับมหาวิทยาลัยมาก่อน ความสะดวกสบายในการเรียน การเดินทาง มีสถานที่ให้ผู้เรียนได้นั่งพักผ่อนคลาย และบรรยากาศภายในวิทยาลัย มีความร่มรื่น

ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน หมายถึง สภาพแวดล้อมทั่วไปของการเรียนการสอน รวมทั้งการใช้สื่อดัดแปลงอุปกรณ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอนและรูปแบบการเรียนการสอน